

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

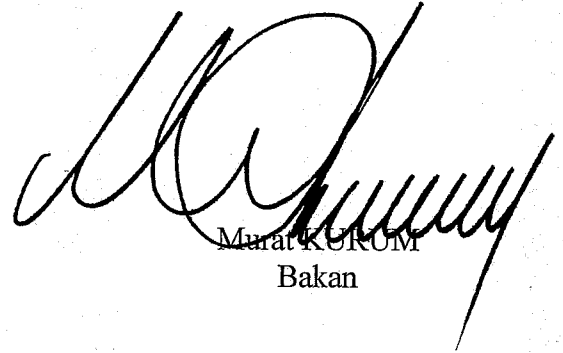
06 Ağustos 2019

Sayı :30824082-610 184995
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

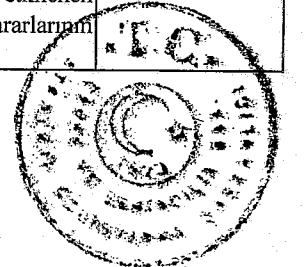
Marat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (4 Adet- 4 Sayfa)
- Cevap Yazısı (55 Adet, 94 Sayfa)

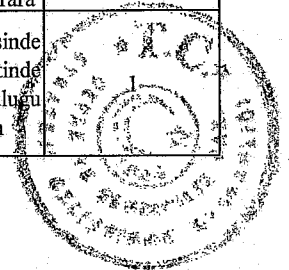
BAKANLIĞIMIZA YÖNELTİLEN YAZILI SORU ÖNERGELERİ LİSTESİ

SIRA NO	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI VE İLİ	TBMM ESAS NO.SU	EVRAKIN GELİŞ TARİHİ VE SAYISI	ÖNERGENİN KONUSU	TOPLAM SAYFA SAYISI
1	Rıdvan TURAN Mersin	7933	14.03.2019 tarihli ve 43452547-120.07-438345 sayılı yazınız.	Bodrum'da bulunan Kissebükü koyunun imara açılmasına ilişkin	3
2	Erdoğan TOPRAK İstanbul	8484	14.03.2019 tarihli ve 43452547-120.07-438290 sayılı yazınız.	İmar barışı uygulamasına ve mevzuatta muğlak olan ve mağduriyetlere yol açtığı iddia edilen konulara ilişkin	2
3	Murat BAKAN İzmir	9278	14.03.2019 tarihli ve 43452547-120.07-441413 sayılı yazınız.	Bakanlığın ve Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların 2014-2018 yılları arasında İzmir'e yönelik yatırım projelerine ve 2019 yılı kesinleşmiş yatırımlarına ilişkin	6
4	Dr.Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	10311	06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-447422 sayılı yazınız.	Kuruma tehlikesi ile karşı karşıya kalan sulak alan ve göllere ve buralarla ilgili projelere ilişkin	1
5	Mehmet Ali ÇELEBİ İzmir	11344	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-468971 sayılı yazınız.	Ağrı ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin	1
6	Mehmet Ali ÇELEBİ İzmir	11346	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-468971 sayılı yazınız.	Iğdır ilinde Bakanlığa bağlı kurum binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin	2
7	Dr.Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	11509	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-469014 sayılı yazınız.	2016-2019 yılları arasında Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan mobbing şikayetleri ve şikayetlerin sonuçlarına ilişkin	2
8	Murat BAKAN İzmir	11778	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-489227 sayılı yazınız.	Beyşehir Gölü'nden sulama amaçlı su alımının ve kaçak avlanmaların engellenmesine yönelik Bakanlığın alacağı tedbirlere ilişkin	1
9	Mürsel ALBAN Muğla	11783	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-489227 sayılı yazınız.	TOKİ'nin indirim kampanyasına katılım durumuna ilişkin	2
10	Tahsin TARHAN Kocaeli	12506	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-481200 sayılı yazınız.	Ballıkayalar Tabiat Parkı'ndan geçecek otoyol projesi için ÇED olumlu raporu verilmesine ilişkin	2
11	Dr.Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	12508	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-481200 sayılı yazınız.	Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalar ile icra işlemlerinin sayısına ilişkin	1
12	Şevrin COŞKUN Muş	13104	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-487912 sayılı yazınız.	Plastik atıklarla kirlenen Karasu Nehri'nin temizlenmesine ve tarım arazileri olumsuz etkilenen çiftçilerin zararlarının giderilmesine ilişkin	2

BAKANLIĞIMIZA YÖNELTİLEN YAZILI SORU ÖNERGELERİ LİSTESİ

SIRA NO	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI VE İLİ	TBMM ESAS NO.SU	EVRAKIN GELİŞ TARİHİ VE SAYISI	ÖNERGENİN KONUSU	TOPLAM SAYFA SAYISI
1	Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	9568	08.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-443790 sayılı yazımız.	Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin	1
2	Mustafa ADIGÜZEL Ordu	10459	06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-449490 sayılı yazımız.	Ordu'nun Aybastı ilçesinde meydana gelen heyelanın sebep olduğu hasara yönelik Bakanlık tarafından alınan tedbirlere ilişkin	1
3	Nihat YEŞİL Ankara	11338	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-468971 sayılı yazımız.	Ülke genelinde tüketilen bir yıllık plastik atık miktarına ve plastik geri dönüşüm tesisi sayısına ilişkin	2
4	Zeki Hakan SIDALI Mersin	11477	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-469004 sayılı yazımız.	Hava kirliliğiyle mücadeleyle ilişkin	3
5	Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	11506	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-469014 sayılı yazımız.	Bakanlık çalışanlarının çocukları için kreş hizmeti verilmesine ilişkin	1
6	Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	11507	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-469014 sayılı yazımız.	2016-2019 yılları arasında Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından kağıtların geri dönüşümüne yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin	1
7	Çetin ARIK Kayseri	11639	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-488293 sayılı yazımız.	TOKİ'nin Kayseri'de emeklilere yönelik bir projesi olup olmadığına ve internet sitesinde yer verilen İncesu projesi duyurusuna ilişkin	1
8	Ahmet AKIN Balıkesir	13289	28.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-491827 sayılı yazımız.	Balıkesir'deki tarım, çayır ve mera arazilerine dair verilere ve mera arazilerinin satışına ilişkin	2
9	Levent GÖK Ankara	11336	30.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-468971 sayılı yazımız.	2002-2018 yılları arasındaki sera gazı emisyonundaki artışa ilişkin	2
10	Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	13381	04.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-492819 sayılı yazımız.	Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarca kullanılmakta olan araçlara ilişkin	1
11	Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	13382	04.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-492819 sayılı yazımız.	2016-2019 yılları arasında Bakanlık bünyesinde cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere, şikayet üzerine yapılan işlemlere ve açılan davalara ilişkin	1
12	Murat ÇEPNİ İzmir	13828	10.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-495471 sayılı yazımız.	Gediz Nehri'nin ve Gediz Havzası'nın temizlenmesine yönelik çalışmalara ve bölgede ÇED gerekli değildir raporu verilen işletme sayısına ilişkin	2
13	Kani BEKO İzmir	13829	10.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-495471 sayılı yazımız.	İzmir'in Bergama ilçesindeki Çukuralan Altın Madeninde yapılmak istenen kapasite artırımı için alınan ÇED raporunun iptalinin kaldırılmasına yönelik karara	1
14	Dirayet Dilan TAŞDEMİR Ağrı	14436	16.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-498023 sayılı yazımız.	Ağrı'nın Diyadin ilçesinde meydana gelen sel felaketinde ihmâl ve sorumluluğu bulunan kurumlara ilişkin	

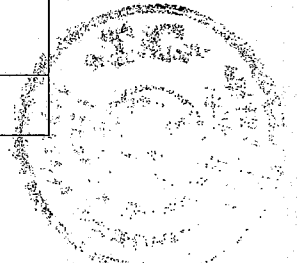

BAKANLIĞIMIZA YÖNELTİLEN YAZILI SORU ÖNERGELERİ LİSTESİ

SIRA NO	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI VE İLİ	TBMM ESAS NO.SU	EVRAKIN TARİHİ VE SAYISI	ÖNERGENİN KONUSU	TOPLAM SAYFA SAYISI
1	MÜRSEL ALBAN MUĞLA	7785	24.01.2019 Tarih ve 43452547-120.07-E.418848 sayılı yazı	TOKİ tarafından Muğla Menteşe'de yapılan konut projesinin akıbetine ilişkin	2
2	OKAN GAYTANCIOĞLU EDİRNE	7687	08.02.2019 Tarih ve 30824082-610-E.33004 sayılı yazı	Ücretli poşet uygulamasının amacına, Türkiye'nin plastik çöp ithalatına ve geri dönüşüm konusunda yapılan çalışmalara ilişkin	2
3	TURABİ KAYAN KIRKLARELİ	9288	24.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-415383 sayılı yazı	Kırklareli ilinde bulunan bir mera arazisine ilişkin	1
4	MEHMET ALİ ÇELEBİ İZMİR	8334	08.10.2019 tarihli ve 43452547-120.07-360755 sayılı yazı	İzmir'de Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların binaları için depreme dayanıklılık testi yapıp yapılmadığına ve depreme karşı alınan önlemlere ilişkin	2
5	MEHMET ALİ ÇELEBİ İZMİR	8335	24.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-418848 sayılı yazı	İzmir'de Bakanlığa bağlı kurumlara ait binaların engelli vatandaşların kullanımına uygun olup olmadığına ve engelli istihdamı için ayrılan kontenjana ilişkin	1
6	MURAT EMİR	9285	18.02.2019 tarihli ve 43452547-120.07-418848 sayılı yazı	İller Bankası Genel Müdürlüğü Hizmet Binasının yapımına ilişkin	1
7	ERKAN AYDIN BURSA	7786	24.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-418848 sayılı yazınız.	Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğe ve dar gelirli vatandaşların mühendislik hizmetlerine erişimine ilişkin	1
8	MEHMET ALİ ÇELEBİ İZMİR	12731	19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazınız.	Bayburt ilinde yüksek hava kirliliği potansiyeli bulunup bulunmadığına ve Temiz Hava Eylem Planı'na ilişkin	1
9	AYSU BANKOĞLU BARTIN	12733	19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazınız.	Bartın ilinin Topluca köyünde kurulacağı iddia edilen kalker ocağı ile mobil eleme tesisine ilişkin	1
10	MENSUR IŞIK MUŞ	14329	16.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-501933 sayılı yazınız.	Muş'un Yukarısızma köyündeki baz istasyonunun aktif hale getirilmesi talebine ilişkin	1
11	MEHMET ALİ ÇELEBİ İZMİR	11851	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-471872 sayılı yazınız.	Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların Aksaray'daki binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin	1

BAKANLIĞIMIZA YÖNELTİLEN YAZILI SORU ÖNERGELERİ LİSTESİ

SIRA NO	MİLLETVEKİLİNİN ADI-SOYADI VE İLİ	TBMM ESAS NO.SU	EYRAKIN GELİŞ TARİHİ VE SAYISI	ÖNERGENİN KONUSU	TOPLAM SAYFA SAYISI
1	Murat EMİR Ankara	4715	05.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-373126 sayılı yazınız.	Ankara ili Göbbaşı ilçesinde bir inşaat sırasında çevredeki kanalizasyon ve elektrik hatlarının zarar gördüğü iddiasına ilişkin	1
2	Ali KENANOĞLU İstanbul	10142	30.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-462821 sayılı yazınız.	Balıkesir'in Burhaniye ilçesi Kurucaoluk köyü yakınlarında yapılan maden arama faaliyetlerine ilişkin	1
3	Murat BAKAN İzmir	10466	06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-449490 sayılı yazınız.	Manisa'nın Alaşehir ilçesinde bulunan üzüm bağlarının yakınında yer alan jeotermal kuyularının kaldırılmasına ilişkin	1
4	Hasan ÖZGÜNEŞ Şırnak	10782	20.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-458269 sayılı yazınız.	Güvenlik nedeniyle başka bir yere taşınan Taşdelen köyünde yaşanan toprak kaymasına ve oluşan mağduriyetin giderilmesine ilişkin	2
5	Murat BAKAN İzmir	11636	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-488293 sayılı yazınız.	Son on yılda ithal edilen plastik çöp miktarına ve bunların bertarafına ilişkin	2
6	Mehmet Ali ÇELEBİ İzmir	11853	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-471872 sayılı yazınız.	Aksaray ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ve tüzel kişi sayısına ve bu arazilerin yüzölçümlerine ilişkin	5
7	Mehmet Ali ÇELEBİ İzmir	11854	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-471872 sayılı yazınız.	Aksaray ilinde yüksek hava kirliliği potansiyeli bulunup bulunmadığına ve Temiz Hava Eylem Planına ilişkin	1
8	Prof.Dr.Sefer AYCAN Kahramanmaraş	11855	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-471872 sayılı yazınız.	Çorlu Deresi'nde meydana gelen kirliliğin giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin	2
9	Tülay HATIMOĞULLARI ORUÇ Adana	11978	14.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-473301 sayılı yazınız.	Hatay'ın Arsuz ilçesinde yapılması planlanan krom ocağı ve zenginleştirme tesisi kapasite artışının etkilerine ilişkin	3
10	Mustafa ADIGÜZEL Ordu	12620	17.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-488371 sayılı yazınız.	Ordu'nun Aybastı ilçesinin Sağlık Mahallesinde gerçekleşen heyelan sonrası vatandaşlara verilecek desteklere ilişkin	1
11	Veddi GÜNDOĞDU Kırklareli	12734	19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazınız.	Kırklareli'nde Şeytan Deresi'nde başlayıp bazı bölgelere yayılan su kirliliği ve balık ölümleri sebebiyle Bakanlıkça alınacak tedbirlerle ilişkin	2
12	Hüseyin Avni AKSOY Karabük	12736	19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazınız.	Karabük ilinde yüksek hava kirliliği potansiyeli bulunup bulunmadığına ve Temiz Hava Eylem Planına ilişkin	1
13	Hüseyin Avni AKSOY Karabük	12738	19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazınız.	Karabük'te arazi satın alan yabancı kişi sayısına, bunların illkelere göre dağılımına ve satın alınan arazilerin yüzölçümüne ilişkin	5
14	Tülay HATIMOĞULLARI ORUÇ Adana	12958	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486207 sayılı yazınız.	Hatay'ın Samandağ ilçesi sahilinin Bakanlık tarafından onaylanan kıyı kenar çizgisi dışında kalan taşınmazların sayısına ve tapuların mülk sahiplerine iade edilmesi talebine ilişkin	3
15	Dr.Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul	12960	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486207 sayılı yazınız.	Bakanlık bünyesinde kurum tabipliğinin genişletilmesine ve görevli sağlık personelinin özlük haklarının düzenlenmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin	1
16	Murat BAKAN İzmir	13097	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-487912 sayılı yazınız.	Bafa Gölü'nün kıyısında bulunan Latmos Antik Kenti'ne zarar veren maden işletmelerinin kapatılması talebine ve bölgenin korunması için Bakanlığın çalışmalarına ilişkin	1
17	Alpay ANTMEN Mersin	13098	24.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-487912 sayılı yazınız.	Mersin'de 100. Yıl Tabiat Parkı işletmesinin ihalesini alan işletmenin bazı sözleşme maddelerini ihlal etmesine ve gerçekleştirilecek konser etkinliklerinin bölgedeki caretta caretta kaplumbağalarına vereceği zarara ilişkin	2
18	Deniz YAVUZYILMAZ Zonguldak	13378	04.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-492819 sayılı yazınız.	Enerji kimlik belgesi alan bina ve enerji etüdü yaptırılan işletme sayısına ilişkin	1

7/ 11636
SK 142

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/11636 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Türkiye'ye plastik çöp ihraç eden ilk 10 ülke; İngiltere, Belçika, Almanya, ABD, Hollanda, İspanya, İtalya, Slovenya, Fransa ve Japonya'dır.

Greenpeace'in Doğu Asya bürosu tarafından yayımlanan rapora göre ise, Türkiye dünyada en fazla plastik çözü ithal eden üç ülkeden biri konumundadır.

Gıda Mühendisi Bülent Şık'ın makalesine göre; Plastik malzemeler fitalatlar, bisfenol A ve bisfenol S, dioksinler, organik kalay bileşikleri, kadmiyum ve kurşun gibi ağır metaller başta olmak üzere sağlığa zararlı çok sayıda toksik kimyasal madde içermektedir.

Hangi çeşit plastik olduğuna bağlı olarak plastik ürününde bulunan toksik kimyasallar farklılık göstermekte ve bu toksik maddeler plastik malzemenin temas içinde olduğu hava, toprak, gıda ve su gibi çeşitli ortamlara geçiş yapabilmekte ya da bulaşabilmektedir.

Bu kimyasallara maruz kalmak insanlarda kansere, hormonal ve nöral sistem bozukluklarına ve üreme sağlığının bozulmasına; bebek ve çocuklarda ise gelişim bozukluğuna neden olmaktadır.

Plastik çöpler yaygın bir çevre kirliliğine de neden olmaktadır. Plastik malzemeler eskidikçe ya da yıprandıkça daha kırılabilirleşmekte ve parçalanarak 'mikroplastik' adı verilen son derece küçük parçacıklara dönüşmektedir.

Mikroplastikler toprak ve su gibi hayata zemin oluşturan iki fiziki varlık için en çok önem arz eden kirleticilerin başında gelmektedir. Mikroplastiklerin gıdalara ve sulara bulaştığı çeşitli çalışmalarla gösterilmiştir.

Plastik malzemelerin geri dönüşümünü sağlama çalışmalarına bakıldığında; dünya genelinde üretilen plastiğin en fazla yüzde üçü geri dönüşüme sokulabilirken, Türkiye'de bu oran yüzde birden azdır.

Plastik çözü içinde en sorunlu olan çöplerden biri Polivinil Klorür (PVC)'dir.

Akademisyen Bülent Şık, PVC ile ilgili şu bilgileri vermektedir: "PVC bünyesinde bulunan yüksek orandaki fitalat bileşikleri başta olmak üzere içerdiği çok sayıdaki toksik kimyasal nedeniyle çevre ve insan sağlığı için en tehditkâr, depolanması en sorunlu ve maliyetli plastik çöplerinin başında geliyor. Yakma bazı ülkelerde uygulanan bir kurtulma yöntemi olsa da PVC çöpünü yakarak imha etmek açığa çıkan kanserojen kimyasallar ve yüksek miktardaki hidroklorik asit nedeniyle çeşitli sorunlar içeriyor. Hidroklorik asit çok kuvvetli bir aşındırıcı madde olmasının yanı sıra asit yağmurlarına da neden oluyor."

Öte yandan 2018 yılı içinde Türkiye'nin sadece İngiltere'den ithal ettiği plastik çöp miktarının 100 bin ton civarında olduğu ifade edilmektedir.

İngiltere, PVC esaslı plastik malzemelerin yol açtığı sağlık sorunları nedeniyle PVC üretimini azaltmaya ve PVC kullanımını sınırlamaya yönelik yaptırımları hayata geçirmeye çalışmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Son 10 yılda ülkemize ithal edilen plastik çöpü miktarı nedir?
- 2) Plastik çöpleri yakılarak bertaraf edilmekte midir?
- 3) Ülkemize ithal edilen plastik çöplere ne olmaktadır? Türkiye bu çöpü ne kadar sürede ve ne şekilde bertaraf etmektedir?
- 4) Ülkemize ithal edilen plastik çöpün içinde PVC esaslı plastik malzemelerin miktarı nedir?
- 5) Depolanması maliyetli olan ve geri dönüşüm oranı da son derece düşük olan PVC esaslı plastik çöpü ülkemiz tarafından ne şekilde değerlendirilmektedir?
- 6) İthal edilen plastik çöpler hangi yerleşim noktalarında depolanmaktadır?
- 7) İthal edilen plastik çöplerin depolandığı ve bertaraf edildiği bölgelerde çevre kirliliği ve canlı yaşamına yönelik olası tehlikelere karşı önlem alınması ve hazırlıklı olunması amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir?

CEVAP

Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilecek tehlikesiz atık miktarında değişiklik görülebilmektedir.

Ticaret Bakanlığınca her yıl Bakanlığımız görüşleri doğrultusunda güncellenerek yayımlanan Tebliğler kapsamında ekonomik değere haiz bazı tehlikesiz atıkların ithaline kontrollü olarak izin verilmektedir. Tehlikesiz atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanım amaçlı getirilmekte olup, geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır.

İthal edilen plastik atıkların tamamı geri kazanılarak hammadde elde edilmekte olup, bertaraf amaçlı (depolama ve/veya yakma amaçlı) atık ithalatı yasaktır.

Ayrıca; Söz konusu Tebliğler kapsamında yer alan tehlikesiz atıkların ithalinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizce gümrük aşamasında denetimler yapılarak, tehlikesiz atıkların ithalatının Bakanlığımız izin ve denetiminde kontrollü olarak yapılması sağlanmaktadır.

